

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hikayelerle çocuklara

40 HADİS

Prof. Dr. Mehmet Yaşar KANDEMİR

AMASYA BELEDİYESİ KÜLTÜR YAYINLARI
2012

YAYIN YÖNETMENİ
OSMAN AKBAŞ
BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI

YAYIN DANIŞMANI
İSMAİL İPEK
AMASYA İL MÜFTÜSÜ

YAZAR
Prof. Dr. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

DİZGİ & MİZAMPAJ
MAHMUT SAMİ BOLAT
YASİN KERMEN

KAPAK TASARIM
SERHAN AKTAŞ

AMASYA BELEDİYESİ KÜLTÜR YAYINLARI
2012

Kıymetli yavrularımız;

Terim olarak hadis-i Şerif Hz. Peygamber (sav) e ait sözler, fiiller yani hareket ve davranışlar tekrirler ve ona ait sıfatlardır. Diğer bir tabir olan sünnetle eş anlamlıdır.

Hadisler bize Kur'an-ı Kerimi açıklar, ibadetlerin yapılış şekillerini açıklar, İslam hukukunun Kur'andan sonra en önemli kaynağıdır. Kur'an-ı Kerim de olmayan dini hükümleri ortaya koyar, İslam dininin modelini oluşturur. İslam tarihinde çözümlerin yaşandığı ve kur'an ruhundan uzaklaşıldığı zamanlar alimler çıkış yolunu sünnetin içinde aramışlar ve orada da bulmuşlardır. Çünkü Kur'anı en iyi anlatan şüphesiz Peygamber Efendimizdir.

Peygamberimizin hadis-i şeriflerinin siz çocuklar tarafından okunması ve öğrenilmesi amacıyla hazırlanmış olduğu bu güzel kitaptan dolayı sayın Prof. Dr. M.Yaşar KANDEMİR Beye teşvik ve katkılarından dolayı değerli il müftümüz İsmail İPEK'e ve böylesine güzel bir kitapçığı belediyemiz kültür yayınlarına kazandırdığı için başkan yardımcım Osman AKBAŞ'a teşekkür ederim. Bu kitapçığı okuyup hayatınızda hadis-i şeriflerin ışığında ilerlemenizi ümit ediyor, kitapçığı siz değerli yavrularımızın istifadesine sunuyorum.

**Cafer ÖZDEMİR
Amasya Belediye Başkanı**

TAKDİM

Okumak İslam'ın ilk emridir. Yüce Rabbimiz okumamızı istiyor. Kur'an-ı Kerim Allah Kelamı olarak ebetteki öncelikle okunması gereken ilahi bir kitaptır. Kur'an okuduğumuz zaman pek çok konunun, hikaye şeklinde anlatıldığını görürüz. Peygamber Efendimizin mübarek sözleri olan hadis-i şeriflerde de bazı konular hikayeye anlatılır. Öğrenebilmeyi kolaylaştırmak ve kalıcı olmak bakımından bu çok önemli bir usuldür.

“Hikayelerle Çocuklara 40 Hadis” Kitabı'nın yazarı değerli hocamız bu üslubu kullanarak Peygamberimizin hadislerinin küçüklerimiz – hatta hepimiz - tarafından kolay anlaşılabilmesi için bir hikaye ile anlatılmasını sağlamış. Doğrusu pek de güzel olmuş.

İstanbul'da Yüksek tahsil yaparken hadis derslerinden çok istifade ettiğim saygıdeğer hocam Prof. Dr .Mehmet Yaşar Kandemir'in izniyle yeniden basımı gerçekleşen bu esrin okurlarına faydalı olmasını diliyor, kendisine teşekkürlerimi arz ederek, sağlıklı uzun ömürler niyaz ediyorum. Eserin basımı için Amasya Belediye Başkanımız Sayın Cafer Özdemir ile Belediye Başkan Yardımcısı Sayın Osman Akbaş'a, ayrıca emeği geçen kardeşlerimize teşekkür ediyorum, değerli okurlara sevgilerimi sunuyorum.

İsmail İpek
Amasya İl Müftüsü

MERHABA

Sevgili yavrular,

Yüce Rabbimiz kullarının mutlu olmasını ister. Onlara mutlu olmayı öğretmek için peygamberler gönderir. Peygamberler insanların rehberi ve öğretmenidir. Onlara hem Allah Teâlâ'nın buyruklarını, hem de dünyada nasıl yaşamaları gerektiğini öğretirler. İlk peygamber Hz. Âdem'den son peygamber Hz. Muhammed -sallâllâhu aleyhi ve sellem- efendimize kadar hep böyle olagelmıştır.

Peygamber efendimizin sözlerine hadis dendiğini biliyorsunuz. Yüce Rabbimizin buyruğu olan Kur'an-ı Kerim'i bize getiren Efendimiz, bu ilâhî buyrukları hadisleriyle açıklamıştır. Sevgili Efendimiz bize hem dünyada hem de dünyadan sonraki hayatımızda mutlu olmak için ne yapmamız gerektiğini hadisleriyle öğretmiştir.

Yüce Rabbimizin buyruğunu iyice anlamak, güzel dinimizi eksiksiz öğrenmek için hadîs-i şerifleri çok okumalıyız. Yüz yıllardan beri birçok din büyüğümüz, Peygamber efendimizin sözlerinden kırk hadislik buketler hazırlamışlar, böylece hadîs-i şerifleri müslümanların kolayca öğrenmesini sağlamışlardır.

Ben de sizin için yazdığım kırkinci kitabımın, Peygamber efendimizin sözlerinden derlenmiş bir kırk haddis demeti olmasını arzu ettim. Hikayeleri çok sevdiğinizi bildiğim için de hadisleri hikayelerle birlikte vermek istedim. İnşallah kitabımı beğenirsiniz. Eğer beğenirseniz, lütfen bana dua ediniz, sevgili yavrularım.

M. Yaşar Kandemir

İÇİNDEKİLER

Kuşlar	1
Diken	2
Palto	3
Ayna	4
Gaddar	5
Hayalet	7
Cennet Kokusu	8
Diş İlacı	10
Cüzdan	12
Zehir	14
Kemer	15
Öfke	16
Yarış	17
Altınlar	19
Hırsız	21
Lokma	23
Para	24
Aracı	26
Saklambaç	28
Mızıkçı	30
Kiraz ağacı	32
Oğul	33
Oğlak	35
Marifetli Çocuk	36
Plastik Tabak	38
Kalem	40
Yalancı	41
Kestane	43
Yankı	45
Ekmek	47
Cimri	48
Ayakkabı	49
Otomobil	50
Duman	52
Kerpiç	54
Misafir	56
Oduncu	58
Kanlı Eğe	60
Köpek	62
Sarı İnek	63

KUŞLAR

Avcının biri dere kenarına ağ kurmuş. Ağın içindeki yemlere aldanan bir sürü kuş, tutulup kalmış. Avcı bunları toplamaya gelirken, kuşlar ağ ile beraber "pırr" diye uçup havalanmışlar. Onların güç birliği yaparak aynı yöne doğru, üstelik ağ ile beraber uçmalarına şaşırان avcı, peşlerine düşmüş. Yolda rastladığı bir adam, avcıya, böyle telaşla ne diye koştüğünü sormuş. Avcı da uçup giden kuşları göstererek onları yakalayacağını söylemiş. Adam gülmüş:

- Allah akıl versin, demiş. Havada uçup giden kuşlara yetişebileceğini mi sanıyorsun?

Avcı:

- Evet, demiş. Ağda bir kuş olsaydı yetişip tutamazdım. Ama göreceksin, bunlara yetişeceğim. Dediği gibi de çıkmış. Akşam olup da hava kararırken kuşların her biri kendi yuvasına gitmek istiyormuş. Bir kısmı ağı ormana doğru çekiyormuş, bir kısmı göle doğru. Kimi dağlara gitmek istiyormuş, kimi çalılıklara. Hiç birinin de dediği olmamış. Ağ ile birlikte yere düşmüşler. Avcı da gelmiş hepsini yakalamış.

Zavallı kuşlar, Peygamber efendimizin şu hadisini bilselerdi hep aynı yöne uçarlar, avcıya da yakalanmazlardı:

«فَعَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ
فَإِنَّمَا يَأْكُلُ الذِّبُّ الْقَاصِيَةَ.»

**"Birbirinizden ayrılmayınız,
çünkü sürüden ayrılan koyunu kurt kapar."**

Nesâî, İmâmet 48.

DİKEN

Vaktiyle ülkelerin birinde korkunç bir ceza şekli vardı. Suçlu buldukları insanları, aç arslanlara yedirirlerdi. Halk toplanır, bu korkunç manzarayı seyrederdi.

O günkü suçlu, efendisinin yanından kaçan bir köleydi. Arena dedikleri yüksek duvarlarla çevrili bir meydanın ortasına köleyi diktiler. Üzerine on gündür aç bıraktıkları bir arslanı salıverdiler. Zavallı adamın üzerine hırsla saldıran arslan birden duraladı ve kölenin ellerini yalamaya başladı. Herkes hayretler içinde kalmıştı.

Köleye bunun sebebini sordular. Şunları söyledi:

- Bu arslana vaktiyle ormanda rastlamıştım. Pençesine sivri bir diken batmıştı. İnleyip duruyordu. Dikeni çıkarınca onunla dost olduk.

Olayı dinleyen halk çok duygulandı.

Köleyi de arslanı da serbest bıraktılar. Kölenin peşinde arslanın uysal bir kedi gibi dolaştığını hayretle ve hayranlıkla seyrettiler.

Peygamberimiz ne güzel buyurmuş:

«الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَانُ،

إَرْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ

يَرْحَمَكُم مِّنْ فِي السَّمَاءِ.»

“Acıyana Allah da acır.
Siz yeryüzündekilere acıyın ki,
gökyüzündekiler de size acısın.”

Tirmizî, Birr 16.

PALTO

Çoban Ahmed Dayı dert küpüydü. Korkunç savaş yıllarında çok şeyini yitirmişti. Karısı ölmüş, oğlu da kaybolmuştu. Şehirdeki işini de kaybedince, bir köyde çobanlık yapmaya başlamıştı. Bir gün yol kenarında koyunlarını otlatırken hasta bir genci şehre götürdüklerini gördü. Anlaşılan zavallı genç kendisinden de fakirdi. İncecik bir ceketin içinde titreyip duruyordu. Çoban Ahmed Dayı, yıllardır üstünden çıkarmadığı paltosunu hasta delikanlıya giydirdi.

Hastane koridorunda muayene olmak için iki büklüm bekleyen hasta genç, birinin "baba" diye kendisine dokunduğunu hissedince şaşırıp. Başını kaldırıp, baktı. Karşısındaki delikanlıyı tanıyamadı. Ona "baba" diye seslenen delikanlı da şaşırmıştı:

- Afedersiniz. Üzerinizdeki paltoyu yıllardır göremediğim babamın paltosuna benzettim. Sizi de babam zannettim, diye özür diledi.

Hasta delikanlı ona babasının kim olduğunu sordu. Biraz konuşunca bu delikanlının, Ahmed Dayı'nın oğlu olduğunu anladı. Ona yanılmadığını, bu paltonun gerçekten babasına ait olduğunu söyledi. Muayenesi bittikten sonra, Çoban Ahmed Dayı'nın hastabakıcı oğluyla birlikte köye döndüler.

Peygamber Efendimiz'in:

«إِنَّ الْحَسَنَةَ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا.»

"Bir iyiliğe on kat mükâfat verilir."

Buhârî, Savm 56.

hadisi şerifi ne kadar doğruymuş değil mi?

AYNA

Vaktiyle vezirlerden biri, ileri gelen adamlarıyla çarşıda dolaşırken yolu esir pazarına uğradı. Hürriyetlerini kaybetmiş zavallı insanlar, burada birer birer satılıyordu.

Vezir esirlerin yanına yaklaştı. Onları yakından görmek istedi. Yaşlı bir esir vezire hitaben:

- Efendimiz, sarığınızda bir leke var, dedi.

Vezir sarığını çıkarıp baktı. Esir haklıydı. Demek ki saatlerdir böyle dolaşmış, onun bu halini herkes görmüştü. Çok utandı. Adamlarına üzgün üzgün baktı ve şunları söyledi:

- Benim bu halde dolaşmama göz yumdunuz. Sarığımdaki lekeyi gördüğünüz halde ses çıkarmadınız. Benim gerçek dostum şu zavallı esirmiştir. Ama ben onun dostum olduğumu bilmiyordum. Dostumun köle olarak satılmasına razı olamam. Onu hemen satın alıp hürriyetine kavuşturunuz.

Bu olayı bir daha unutmamaları için vezir, Peygamber efendimizin şu hadisini levha yaptırıp adamlarına gönderdi:

«الْمُؤْمِنُ مِرْآةُ الْمُؤْمِنِ.»

“Mü'min mü'minin aynasıdır.”

Ebû Dâvûd, Edeb 49.

GADDAR

Bir yaz günü çocuklar dere kenarında oynuyorlardı. İçlerinde Gaffar adında biri vardı. Hayvanlara yaptığı işkenceler yüzünden çocuklar ona Gaddar lakabını takmışlardı. Gaffar daha yeni ve daha canlı bir oyun oynanmasını istiyor; fakat teklif edilen oyunların hiç birini beğenmiyordu.

Kendisi gibi düşünen iki üç arkadaşını bir köşeye çekti. Onlarla baş başa vererek konuştuktan sonra, eğlenceli bir oyun bulduklarını söyledi. Diğer çocuklar bu yeni oyunu merak ediyorlardı.

Gaffar ve arkadaşları kasabaya yeni taşındıkları için henüz yüzmeyi bilmeyen Ali'nin yanına sinsice yaklaştılar. Sonra zavallıyı kolundan, bacağından yakalayarak dereye fırlattılar. Büyük bir paniğe kapılan Ali kulaç atmak için bir iki defa çırpındı; fakat yüzemedi. Suyu batıp çıkmaya başladı. O imdat diye bağıırıp çırpındıkça Gaffar ve arkadaşları kahkahalarla gülüyordu.

Çocuklardan biri çabucak soyunmaya başladı. Bu İsmail idi. Cesur bir çocuk olduğu için Gaffar'a sadece o karşı koyabilirdi. Ali'ye yapılan fenalığı görür görmez isyan etmişti. Dereye atlamasıyla Ali'yi kenara çıkarması bir iki dakika sürdü. Diğer çocuklar İsmail'i kutladılar. Oradan geçmekte olan biri, olup bitenleri görmüştü. İyi giyimli ve güzel yüzlü bu adam İsmail'in başını okşadıktan sonra dedi ki:

- Yavrum, sen Peygamber efendimizin buyurduğunu yaptın. Allah senden razı olsun.

Efendimiz bir hadîs-i şerifinde şöyle buyurmuştur

«الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ
لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلَمُهُ.»

**“Müslüman müslümanın kardeşidir.
Ona fenalık yapmadığı gibi
fenaların eline de bırakmaz.”**

Buhârî, Mezâlim 3.

HAYALET

Tâcirin biri geç vakit eve dönüyordu. Geceyi duvarın dibinde geçirmeye çalışan yaşlı bir zenci görddü. Çocuklarımız korkar diye zavallıyı kimse evine almamıştı. Tâcir ona sıcak çorba, tertemiz çamaşır ve yatacak bir oda verdi.

Pencere kenarında uyuyan zenci, gece yarısı irkilerek uyandı. Hafif ay ışığında iki haydut pencereden içeri süzölmeye çalışıyordu. Tâciri öldürecek, paralarını çalacaklardı.

Zenci, ellerini kaldırarak:

- "Heey! Ne yapıyorsunuz?" diye haykırdı.

Onu bembeyaz don, gömlek içinde gören haydutlar:

- Anneee!.. Burada hayalet var, diye kendilerini dışşarı attılar. Birinin ayağı kırıldı, ötekinin başı yarıldı. Güröltüye uyanan ev halkı haydutları yakaladılar.

Peygamberimiz ne güzel buyurmuş:

«وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ
مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ.»

“İnsan, kardeşine yardım ettiğı sürece
Allah da ona yardım eder.”

Müslim, Zikir 38.

CENNET KOMŞUSU

Vaktiyle padişahlardan biri şehri dolaşmaya çıkmıştı. Tanınmamak için kıyafetini değiştirmiş, yanına da bir kölesini almıştı. Halkın kendi yönetimi hakkında neler düşündüğünü öğrenmek istemişti.

Mevsim kıştı. Soğuk her yeri kasıp kavuruyordu.

Yolu bir mescide düştü.

İki yoksul bir köşede titreyerek oturuyordu. Gidecek başka yerleri yoktu.

Onların ne konuştuklarını merak eden Padişah yanlarına sokuldu.

Fakirlerden şakacı olanı soğuktan şikayet ediyordu:

- Yarın cennete gittiğimizde bizim padişahı oraya sokmayacağım! Cennetin duvarına yaklaştığını görürsem, pabucumu çıkarıp kafasına vuracağım.

Öteki merakla sordu:

- Onu niçin cennete sokmayacakmışsın?

- Tabii sokmam. Biz burada soğuktan donarken o sarayında keyif sürsün. Bizim halimizden haberdar olmasın. Sonra da kalkıp cennette bana komşu olsun. Ben öyle komşuyu istemem arkadaş, dedi.

Gülüştüler.

Padişah kölesine:

- Bu mescidi ve adamları unutmal dedi.

Saraya dönünce mescide adamlarını yolladı. İki fakiri alıp saraya getirdiler.

Zavallılar başımıza neler gelecek diye korkuyla beklerken onları dayalı, döşeli bir odaya yerleştirdiler.

- Burada yeyip, içip yatacak, padişahımıza dua edeceksiniz. Cennette size komşu olmasına karşı çıkmayacaksınız, dediler.

Padişah ne iyi kalbli imiş, değil mi?

Peygamberimiz yoksula yardım edenleri şöyle övmüştür:

«مَنْ نَفَّسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرْبٍ
الدُّنْيَا نَفَّسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبٍ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ.»

**“Bir mü’mini dünya derlerinden kurtaranı,
Allah, âhiret derlerinden kurtarır.”**

Müslim, Zikir 38.

DIŞ İLÂCI

Kasabanın lokantasına iyi giyinmiş bir yabancı girdi. Garsona:

- Çok pişmiş bir biftek istiyorum. Yanında da sallata olsun, dedi.

Adam daha ilk lokmayı ağzına götürür götürmez:

- Ay! Yine diş ağrım tuttu, diye bağırdı. Elinde büyükçe bir çanta bulunan bir başka yabancı ona yaklaştı. Çantasından bir küçük şişe çıkardı. Elindeki pamuğu şişeye batırarak:

- Lütfen şunu ağrıyan dişinize sürün, dedi.

Adam söyleneni yaptı. Sonra âniden bir sevinç çığılığı attı:

- Hayret, hiçbir ağrı duymuyorum, diye bağırdı.

Herkes bu hârika ilaçtan almak için iri çantalı adamın etrafında toplandılar. Çok geçmeden çantadaki bütün şişeler tükendi.

Bir saat sonra dişi ağrıyan adamla ilaç satan adam istasyonda buluştular. O kasabada işlerin iyi gittiğini söyleyerek birbirini kutladılar ve biraz sonra gelecek treni beklemeye başladılar. İşte o sırada iki polis onları tutukladı.

Sahte ilacı alanlardan biri ağrısından kurtulamayınca, doğruca karakola gitmişti.

Başkomiser onları karşısına aldı ve:

- Siz hangi dindensiniz? diye sordu.

Başlarını yerden kaldırmadan:

- Müslümanız, elhamdülillah, dediler.

O zaman başkomiser daha çok kızdı:

- Siz Peygamber Efendimizin:

«مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا.»

“Bizi aldatan bizden değildir.”

Müslim, İmân 164.

buyurduğunu duymadınız mı? diye çıkıştı ve onları cezalandırdı.

CÜZDAN

Vaktiyle kötü huylu bir tüccar, pazarda dolaşırken, içinde sekiz yüz altın bulunan cüzdanını kaybetmiş. Sağa sola koşmuş; ama cüzdanı gören birine rastlamamış. Hemen bir tellal tutarak parasını getirene yüz altın mükâfat vereceğini ilan etmiş.

Kaybolan cüzdanı çok dürüst bir adam olan kunduracı Veli bulmuş. Onu sahibi çıkana kadar saklamaya karar vermiş. Tellalın sesini duyunca, doğruca tüccarın yanına gitmiş ve cüzdanını teslim etmiş.

Tüccar cimri, yalancı, iyilik bilmez biriymiş. Parasının bulunduğu çok sevinmiş ama bunu belli etmemiş. Hemen cüzdanı açıp paraları saydıktan sonra:

- Ooo arkadaş! Zaten sen alman gereken parayı almışsın, diyerek zavallı kunduracıya bir de iftira etmiş.

Tüccarın yakasına yapışan kunduracı Veli:

- Bana bak efendi! demiş. Ben fakir bir adamım, ama hırsız ve sahtekâr değilim. Vâdettiğin parayı vermeyebilirsin. Ama beni paranı çalmakla suçlayamazsın.

Pişkin tüccar Veli'yi suçlamaya devam edince mahkemeye düşmüşler. Kadı Efendi her iki tarafı da dinledikten sonra tüccarın yalan söylediğini anlamış. Ona iyi bir ceza vermeyi kararlaştırmış. Fakat kızdığını belli etmemiş. Kararını şöyle açıklamış:

- Tüccar cüzdandaki parasından yüz lira alındığını, kunduracı ise hiç para almadığını söylüyor. Ben onlara inanıyorum. Her ikisi de doğru söylüyor. Anlaşılan şudur ki, kunduracının bulduğu cüzdan bir başkasına aittir. Sahibi çıkıncaya kadar saklanacaktır.

Cimri tüccar yaptığı haksızlığa pişman olmuş, ama iř işten geçmiş.

Bu iyilik bilmez tüccarın hali, Peygamber Efendimizin şu hadıs-i şerifini hatıra getiriyor:

«مَنْ لَا يَشْكُرُ النَّاسَ لَا يَشْكُرُ اللَّهَ.»

**“İnsanlara teşekkür etmeyen,
Allah'a da şükretmez.”**

Tirmizî, Birr 35.

ZEHİR

Hüseyin Dayı şehirden köye dönüyordu. Pazara götürdüğü malların hepsini sattığı için sevinçliydi.

Bir çeşme başında mola verdi. "Eşek biraz yayılırken ben de şu ağacın altında kestireyim" dedi. Uykuya dalacağı sırada aklına paraları geldi. Onları emniyetli bir yere koymalıydı. Kesesini açıp baktı. Hepsi yerli yerinde duruyordu. Keseyi gömleğinin içine koydu ve uyumaya başladı.

Ne yazık ki o sırada ağacın üzerinde bulunan bir soyguncu herşeyi gördü. Bütün hayatı başkalarına zarar vermekle geçen bu adamın gözleri sevinçle parladı. Yavaşça ağaçtan aşağı süzüldü. Cebinden bir kamış, bir de içinde zehir bulunan bir kutu çıkardı. Zehiri kamışın içine koydu. Derin bir uykuya dalmış olan Hüseyin Dayı'ya yaklaşmaya başladı. Zehiri onun ağızına üfleyerek kolayca öldürecek ve paralarına sahip olacaktı.

Soyguncu zehiri üfleyeceği sırada Hüseyin Dayı aniden aksırırverdi. Bütün zehir bu kötü niyetli adamın ağızına doldu ve onu bir anda öldürdü.

Peygamber Efendimiz ne güzel buyurmuş:

«مَنْ ضَارَّ ضَارَّ اللَّهُ بِهِ.»

**"Zarar veren kimseye,
Allah da zarar verir."**

Tirmizî, Birr 27

KEMER

Nihat geçimsiz bir çocuktü. Kaba davranışlarıyla bitmeyen kavgalarıyla kardeşlerini incitirdi. Onun bu hali annesini çok üzerti.

- Evladım, kimsenin gönlünü kırma. Çirkin sözler söyleme, diye öğüt verirdi. Ama her defasında kendinin haklı olduğunu iddia eden yaramaz çocuk:

- Benim suçum yok. Böyle davranmaya onlar beni zorluyor, derdi.

Bir gün annesi:

- Eğer bugün akşama kadar kimseyle kavga etmezsen, vitrindeki o kemeri sana alacağım, dedi.

Bu konuşmayı duyan diğer kardeşleri, onu kızdırmak için birçok yolu denediler. Fakat kendini tutmaya karar veren Nihat'ı kızdıramadılar.

Akşam olunca, annesi ona şunları söyledi:

- Bir kemere sahip olmak için kendini tutabiliyorsun. Bunu basit şeyler için değil, Allah istediği için yapmalısın, oğlum.

Keşke biri Nihat'a Peygamber Efendimizin şu hadisini söyleyebilseydi:

«مَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَهُوَ مُحِقٌّ

بُنِي لَهُ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ.»

“Haklı olduğu zaman bile kavga etmeyen kimseye, cennetin avlusunda köşk verileceğine ben kefilim.”

Tirmizî, Birr 58.

ÖFKE

Halit güçlü kuvvetli bir çocuktur. Bir tabureyi kolunu bükmeden, tek eliyle kaldırabilirdi. Okulda güreş tutup da yenmediği kimse yoktu. En çok da Nurettin ile güreşirdi. Yine bir gün okul bahçesinde kapıştılar. Güreşi kaybeden Nurettin, sınıfa girince Halit'in defterini karaladı.

Halit buna fena halde öfkeleni. Arkadaşının üzerine atıldı ve suratına bir yumruk savurdu. Nurettin'in burnundan akan kanlar hem elbisesini, hem de sınıfı kirletti. Olup bitenlere bütün sınıf üzüldü. Öğretmen Halit'i azarlarken ona Peygamber Efendimizin şu sözünü hatırlattı:

«لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرَعَةِ
إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ
نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ.»

“Güçlü adam, güreştiği insanları
yenen değil, öfkeleniği zaman
öfkesini yenen kimsedir.”

Buhârî, Edeb 76.

YARIŞ

Hüsnü çok iyi bir çocuktur. Ne yazık ki, bir trafik kazasında gözlerini kaybetmişti. Fakat kendisini hiç bırakmamış, başkalarının yardımı olmadan yaşayabileceğini göstermişti. Hatta çoğu zaman köylerinden şehre tek başına gidip gelirdi.

Aynı köyden Murtaza adlı kendini beğenmiş bir çocuk, Hüsnü'yle alay etmek için:
- Benimle şehre kadar yarışa var mısın, Hüsnü? dedi.

Hüsnü bu teklifi ciddiye aldı:
- Varım. Ama yarışa ben kazanırsam ceketini bana vereceksin? dedi.

Murtaza bu şartta kahkahalarla güldü:
- Kazanırsan senin olsun, dedi.

Hüsnü:
- Bir şartım daha var, ne zaman yarışacağımızı ben söyleyeceğim, dedi.

Onun yarışa kazanmasına ihtimal vermeyen Murtaza:
- İstedğin şartı ileri sürebilirsin, diyerek gülmesine devam etti.

Zifiri karanlık bir gecede, orman yolunu takip ederek şehre kadar yarışacaklardı. Hüsnü için karanlık ile aydınlığın bir farkı yoktu. Yürüyüp gitti. Fakat Murtaza ormanda yolunu kaybetti.

Hendeklere yuvarlandı, ağaç dalları yüzünü, gözünü yırttı. Şehre Hüsnü'den yarım saat sonra varabildi.

Zavallı Murtaza Peygamber efendimizin şu hadisini duysaydı belki de böyle davranmazdı:

«إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ
أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ تَوَاضَعُوا
حَتَّى لَا يَفْخَرَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ.»

“Allah Teâlâ bana:
'Alçak gönüllü olunuz.
Hiçbir kimse diğerine karşı
böbürlenmesin.' diye bildirdi.”

Müslim, Cennet 64.

ALTINLAR

Aylin kendini beğenmiş, kibirli bir çocuktü. Babasını kaybettikten sonra, iyice içine kapandı. Köşklerrinin bahçesinde yalnız başına oynar dururdu. Bitişik komşuları fakir olduğu için, onların küçük kızı Bedriye ile görüşmek istemezdi.

Bir gün Bedriye koşarak Aylin'e geldi:

- Babam ağır hasta. Belki de son dakikalarını yaşıyor. Sizi hemen görmek istiyor. Çok önemli bir şey söyleyecekmiş, dedi.

Aylin burun kıvırdı:

- Fakir bir adamın bana söyleyeceğı önemli ne olabilir? Evinize de pis kokudan girilmez herhalde, dedi.

Birkaç dakika sonra Bedriye ağlayarak tekrar geldi:

- Babamın size söyleyecekleri gerçekten önemliymiş. Babanız ölmeden önce altınlarını bir yere gömmüş. Gömdüğü yeri de yalnız babam biliyormuş. Siz büyümeden önce de altınlardan söz etmemesi gerekiyormuş. Şimdi ise ölmek üzere olduğu için size altınların yerini söyleyecekmiş. Acele edin, dedi.

Bu sözleri duyan Aylin, Bedriyelerin fakir evine doğru koşmaya başladı. Ama çok geç kalmışlardı. Zavallı adam ruhunu teslim etmişti. Aylin, kendine çok kızdı. Yaptığına pişman olu.

Bu kendini beğenmiş kızın kaybettiği şey sadece altınlar mıdır dersiniz?
Hayır. Şayet o, bu kötü huydan vazgeçmezse altınları kaybettiği gibi cenneti de kaybeder.

Bakınız, Peygamber Efendimiz böyleleri için ne buyurmuştur

«لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي
قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ.»

**“Kalbinde zerre kadar kibir bulunan
kimse, cennete giremez.”**

Müslim, İmân 147.

HIRSIZ

Nuri Emmi kendi halinde bir köylüdü. Kimsenin işine karışmadığı, gereksiz yere konuşmadığı için bazıları onu beceriksiz zannederdi.

Akıllı geçinenlerden biri, Nuri Emmi'nin eşeğini çaldı. O da yeni bir eşek satın almak için pazara gitti.

Orada bir aşağı bir yukarı dolaşırken kendi eşeğini görüverdi.

- Bu eşek benim. Geçen hafta çalmışlardı, dedi.

Hırsız pişkin bir adamdı:

- Yanılıyorsun; ben bunu küçük bir sıpa iken alıp büyüttüm, dedi.

Nuri Emmi'nin aklına parlak bir fikir geldi. Elleriyle eşeğin gözlerini kapatarak hırsıza sordu:

- Eşek seninse, söyle bakalım hangi gözü kördür?

Biraz bocalayan hırsız:

- Sağ gözü, dedi.

Nuri Emmi eşeğin sağ gözünü açtı:

- Görüyorsun ki, sağ gözü sağlam, dedi.

Bu defa hırsız:

- Birden şaşırdım, dedi. Sol gözü kördü.

- Yine tutturamadın, dedi Nuri Emmi, eşeğin sol gözzünü de açtı.

Başlarına toplanan pazar halkı, eşeğin iki gözünün de sağlam olduğunu görünce, bu yalancı hırsızı yakalayıp polise teslim ettiler.

Nuri Emmi eŖeđine binip köyüne döndü. Herkes onun ne akıllı bir adam olduğunu anladı.

Peygamber efendimiz hırsızlık yapana beddua etmiŖ ve Ŗyle buyurmuŖtur.

«لَعَنَ اللَّهُ السَّارِقَ.»

“Allah hırsıza merhamet etmesin!”

Buhârî, Hudûd 7.

LOKMA

Besim iyi bir çocuktü. Babası zengin olduğu için istediği herşeye sahipti. Ne yazık ki fakir ve yoksul kimselerin yaşayışı hakkında bilgisi yoktu.

Bir gün top sahasına giderken, bir köpek Besim'i kovalamaya başladı. Dar bir sokakta ona yetişti. Bu sırrada ayağı taşa takılan Besim yere kapaklandı.

Gözünü açtığında, kendi yaşında bir çocukla bir kadının, yüzüne pansuman yaptıklarını gördü.

Mehmet ile annesi Besim'i köpekten kurtardıktan sonra onu evlerine götürüp yüzündeki sıyrıkları temizlemeye başlamışlardı.

Besim onlara teşekkür etti. Evlerinin ne kadar basit, hayatlarının ne kadar sâde olduğunu hayretle gördü.

O akşam sofrada rahat olmadığını, lokmaların boğazına dizildiğini farkettti.

Ertesi gün annesinin hazırladığı yiyecek paketlerini alıp Mehmetlerin evine gitti. Yemeğini orada Mehmet'le birlikte yedi. Onunla çok iyi arkadaş oldu.

İyi kalpli ve merhametli Besim, Peygamber efendimizin şu hadisine uygun hareket etti:

«مَا أَمَنَ بِي مَنْ بَاتَ شَبَعَانَ وَجَارُهُ
جَائِعٌ إِلَى جَنْبِهِ وَهُوَ يَعْلَمُ بِهِ.»

**"Komşusu açken karnı tok olan,
mü'min değildir."**

İbn Ebû Şeybe, el-Musannef (Hût), VI, 164.

PARA

Bir Ramazan günüydü. Ethem iftara doğru pide almak için fırına gitti. Fırının önünde uzun bir kuyruk vardı. İftar vakti yaklaşınca, sırada bekleyenler sabırsızlanmaya başladı. Fırıncı daha telaşlıydı. Sırası gelenlere pidelerini verip paralarını almak kolay değildi. İftar topu atılmak üzereyken sıra Ethem'e geldi. İyice yorulmuş olan Fırıncı, ona yanlılıkla fazla para verdi.

Ethem duraladı. Fırıncının yüzüne hayretle baktı. Adam:

- Bir yanlılık mı oldu evlat? diye sordu. Ethem:

- Hayır, diyerek paraları aldı. Koşarak eve gitti.

Ethem iftar sofrasında biraz düşünceliydi. Yatağa girince tedirginliği arttı. Görünmeyen biri onu sanki hesaba çekiyordu:

"Niye öyle yaptın?"

"Hakkın olmayan parayı niye aldın?" diyordu.

Olup bitenleri annesine anlatmayı düşündü. Sonra hemen vazgeçti. Annesi onu mutlaka ayıplar ve çok kızardı. Gece rüyasında kâbuslar gördü. Sabah uyanınca, içindeki sıkıntının azalmadığını farketti.

Duvar takviminin yaprağını koparıp okumaya başladı. Takvimde Peygamber efendimizin bir hadis-i şerifi yazılmıştı.

«الْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي صَدْرِكَ
وَكْرِهْتَ أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ.»

**“Günah, içini tırmalayan ve başkalarının
bilmesini istemediğin şeydir.”**

Müslim, Birr 5.

Ethem yüzünün kızardığını hissetti. Bu hadisi Peygamber efendimiz sanki kendisi için söylemişti. Doğruca fırına gitti. Hakkı olmayan parayı, özür dileyerek geri verdi.

ARACI

Soğuk bir kış günüydü. İsa okula giderken fakir bir çocukla karşılaştı. Zavallının sırtında palto yoktu. Ayağındaki yırtık ayakkabının su aldığı her hallinden belliydi. İsa, içinin titrediğini hissetti. Kendi ailesi pek varlıklı değildi; ama kimseye muhtaç olmadan geçinip gidiyorlardı. Yoksul çocuğu takip etmeye başladı. Onun kendi okullarına girdiğini görünce şaşırıldı. Daha önce onu gördüğünü hatırlamıyordu. Ona yardım edebilmek için ne yapması gerektiğini düşündü; bir çıkar yol bulamadı. İki yıldır giydiği botunu çıkarıp verse, yerine giyeceği bir başkası yoktu.

Öğle tatilinde yoksul çocuğu buldu. Kendisiyle arkadaş olmak istediğini söyledi ve onunla hemencecik kaynaştı. Zavallının babası birkaç yıl önce ölmüştü. Annesi ve iki küçük kardeşiyle birlikte yaşıyordu. Mahalleye yeni taşınmışlardı. İsa, çantasındaki bisküvileri onunla paylaştı.

Akşam babasına:

- Öğretmenimiz bir ödev verdi. Fakirlere nasıl yardım edildiğini araştıracağız, dedi.
Babası ona bazı tavsiyelerde bulundu. Fakirlere nasıl yardım edileceğini söyledi.

Ertesi gün İsa okuldan çıkınca, doğruca yoksullara yardım vakfına gitti.

Orada gördüğü temiz yüzlü bir adama, fakir arkadaşının halini anlattı ve ona yardım etmelerini söyledi. Bu iyi kalpli adam İsa'nın davranışını çok beğendi; onu kutladı. Arkadaşının nerede oturduğunu öğrenmesini istedi ve ona şunları söyledi:

- Senin gibileri hem Allah, hem de Peygamber sever. Çünkü sen Peygamber efendimizin şu hadisine uygun davrandın:

«إِنَّ الدَّالَّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ.»

“Hayır yapılmasına aracı olan,
hayır yapmış gibi sevap kazanır.”

Tirmizî, İlim 14.

SAKLAMBAÇ

İhsan arkadaşlarıyla saklambaç oynuyordu. Herkes saklanmak için bir yerlere dağılınca, yolun kenarındaki kocaman kestane ağacını kendisine siper etti. Ebenin onu bulması zordu. İşte bu sırada, kasabanın yabancısı, bembeyaz sakallı bir adam, kestane ağacının arkasında kıpırdayıp duran İhsan'a yaklaştı.

- Oğul, sana bir adres soracağım, dedi.

İhsan telaşla geri döndü. Elini dudaklarına götürerek "sus!" diye işaret etti.

Neden susması gerektiğini anlamayan yaşlı adam, İhsan'a hayretle baktı:

- Neden susacakmışım ki, oğul? Sana birşey sorduk. Biliyorsan söyle. Bilmiyorsan sen sus. Doğrusu şehir çocukları bir tuhaf, diye söylendi.

Yaşlı adamın ağaç arkasındaki biriyle konuştuğunu gören Ebe, bir arkadaşının orada saklandığını anladı. Parmaklarının ucuna basa basa ağaca doğru yaklaştı. İyice sabırsızlanan yaşlı adam:

- Ne yazık! Bu çocuklara Peygamber efendimizin:

«مَنْ هَدَى زُقَاآ كَانَ لَهُ مِثْلَ عِثْقِ رَقَبَةٍ.»

**“Adres sorana yol göstermek
bir iyiliktir.”**

Tirmizî, Birr 37.

buyurduğunu öğretmemişler, diyerek geri döndü.

İşte o zaman İhsan çok utandı. Oyunda olduğunu unuttu. Saklandığı yerden çıkarak bu yaşlı ve nur yüzlü adamın yanına geldi. Kendini bağışlamasını dileyerek onu gideceği yere götürdü.

MIZIKÇI

Avni iyi bir çocuktü. Fakat herkesle çekıştiği için arkadaşları onu sevmezdi. Bir sonbahar günü gölün kenarında toplanan çocuklar, denizler ve göller hakkında konuştular. Denizlerin daha derin, sularınıını daha soğuk olduğundan bahsettiler.

Avni her zaman yaptığı gibi aksini savundu.

Arkadaşları onun huyunu bildikleri için tartışmaya girmediler. Daha sonra topladıkları ince ve düz taşları suların üstünde kaydırmaya başladılar. Yuvarlak taşlar mavi suların üzerinde keklik gibi sekiyordu.

O gün Faruk daha başarılıydı. Fırlattığı taşlar suları yalayarak kayıp gidiyordu.

Faruk'u kıskanan Avni:

- Bakayım elindeki taşlara, dedi.

Faruk avucunu açarak topladığı taşları gösterdi. Aslında bu taşların diğerlerinden farkı yoktu.

Ama mızıkçı Avni'nin bir bahane bulması gerekiyordu.

- Tabii, kağıt gibi incecik taş toplamışsın. Kimin elinde bu taşlar olsa iyi kaydırır, dedi.

Anlayışlı bir çocuk olan Faruk:

- Al bunları, ver elindekileri, dedi.

Fakat yine değişen bir şey olmadı.

Bir trafik kazasında sakatlanan Haydar aksayarak Avni'ye yaklaştı:

- Bugün formunda değilsin, ahbab! dedi.

Avni'nin bu saygısızlığı öteki çocukları öfkелendirdi. Hepsi ona haksız ve saygısız olduğunu söylediler.

Avni'nin bu hali, Peygamber Efendimizin şu hadîs-i şerifine ne kadar aykırı değil mi?

«لَا تُمَارِ أَخَاكَ وَلَا تُمَارِحُهُ.»

**“Din kardeşinle çekişme!
Onunla alay etme!”**

Tirmizî, Birr 58.

KIRAZ AĞACI

Ali ile Ayşe kiraz ağacına çıkıp kızaran kirazları yemeğe başladılar. Dalların ucundaki kirazlar Ali'ye daha olgun görünüyordu.

Ayşe:

- O dallar incedir, seni çekmez; buradakiler de güzel, diye onu uyardı.

Ama Ali dalların ucundaki kirazlardan başkasını görmüyordu. Ayşe'yi dinlemedi. İnce dallara doğru ilerlemeye başladı. Çok geçmeden o güzelim kiraz dalıyla birlikte kendini yerde buldu. Hem ağacın kocaman bir dalını, hem de ayağını kırdı. Alçılı ayağıyla haftalar boyu evde oturmak ve kiraz ağacını geriden seyretmek zorunda kaldı.

Ali'nin yaptığına açgözlülük demez misiniz?

Peygamber efendimizin şu hadisi ne kadar düşündürücü değil mi?:

”لَوْ كَانَ لِابْنِ آدَمَ وَاَدِيَانِ مِنْ ذَهَبٍ
لَأَحَبَّ أَنْ يَكُونَ لَهُ ثَالِثٌ
وَلَا يَمْلَأُ فَاهُ إِلَّا التُّرَابُ.“

“İnsanın iki dere dolusu altını olsa,
bir üçüncüsünü ister.
Onun gözünü topraktan
başka bir şey doyurmaz.”

Tirmizî, Zühd 27.

OĞUL

Bir zamanlar haydutlar yol kesip insanları soyar, yakaladıklarını esir pazarında satarlarmış. Bir soygunda yaşlı ve yoksul bir adam haydutların eline düşmüş. Haydutların reisi yaşlı adama:

- Esir pazarında satılmak istemiyorsan, yüz altın getir; seni serbest bırakalım, demiş.

Yoksul adam ailesine yazdığı mektupta:

- Beni kurtarmak için verecek paranız olmadığını biliyorum. Ama başıma gelenleri bilesiniz diye yazıyorum, demiş.

Yoksul adamın iyi kalpli ve cesur bir oğlu varmış. Babasının mektubunu alır almaz haydutların yanına koşmuş:

- Ağalar! diye yalvarmış. Babamı karşılıksız serbest bırakın demiyorum. Çünkü bunu yapmayacağınızı biliyorum. Babam yaşlı, güçsüz, kuvvetsiz biri. Onu satsanız bile, elinize birşey geçmez. Onun yerine beni satın. Böylece daha çok para kazanırsınız, demiş.

Bu teklif haydutların hoşuna gitmiş:

- Bunu bir de reisimize danışalım, demişler.

Pala bıyıklı eşkiya reisi bu sözleri duyunca kulaklarına inanamamış. Yaşlı adamın oğluna hayranlıkla bakarak:

- Vay be! Dünyada ne yiğit evlatlar var. Böyle bir insana can kurban. İnsanlık öldümü be aslanım? Babanı sana bağışlıyorum. Haydi gidin, demiş.

Yoksul baba ile fedakar oğlu sevinerek evlerine dönmüşler.

Bu hikaye bize Peygamber efendimizin Şu hadisi Şerifini hatırlatıyor:

«لَا يَجْزِي وُلْدٌ وَالِدًا إِلَّا أَنْ يَجِدَهُ
مَمْلُوكًا فَيَشْتَرِيَهُ فَيُعْتِقَهُ.»

“Bir çocuk babasının hakkını ödeyemez.
Eğer onu köle olarak bulur; satın alıp
hürriyetine kavuşturursa, hakkını
ödemiş olur.”

Müslim, İtk 25.

OĞLAK

Necip oğlakları çok severdi. Babasının hediye ettiği oğlağı, yaz boyu besleyerek büyüttü. Bu güzelim oğlağın peşinden koşarak gelmesi, avuçlarına küçük tozlar atması doğrusu çok hoştu.

Babası Necip'e:

- Sakın kapıyı açık bırakma! Oğlak içeri girer, eşyalara zarar verir, diye sık sık tembih ederdi. Bir gün Necip topunu almak için koşarak eve girdi. Babasının sözünü hatırladı ama, hemen geri çıkacağım diye kapıyı kapamadı. Onu koşarken gören oğlağın peşinden içeri daldığını farketmedi.

Oğlak, güzel mavi gözleriyle Necip'in nereye gittiğini araştırırken, salondaki büyük aynaya doğru yaklaştı. Karşısında kendisi gibi bir oğlak görünce, ona doğru ilerledi. Bu küstah hayvanın korkmadan üzerine doğru gelmesine içerledi. Ona haddini bildirmek istedi. Birden ileri atılarak var gücüyle tosladı.

"Şangırrrrr!" diye bir ses duyuldu. Kocaman ayna tuzla buz olmuştu.

Necip Peygamber efendimizin iki genç sahabisi Abdullah ibni Ömer ile Abdullah İbni Amr'a ayrı ayrı zamanlarda:

«أَطِيعْ أَبَاكَ.»

"Babanın sözünü dinle!"

Ahmed b. Hanbel, Müsned, II, 20, 164, 206.

buyurduğunu bilseydi, babasının sözünden çıkmazdı.

MARİFETLİ ÇOCUK

Üç kadın ellerinde sepetleriyle pazardan dönüyorlardı. Dinlenmek için yolun kenarındaki kanepeye oturdular. Çocukları hakkında sohbet etmeye başladılar.

Birinci kadın; oğlunun çok hareketli olduğunu, ellerinin üzerinde dakikalarca yürüyebileceğini söyledi.

İkinci kadın, bülbül sesli oğlunun şarkılarına herkesin bayıldığını anlattı.

Üçüncü kadın onları dinlemekle yetindi. Niçin konuşmadığını sorduklarında:
- Benimkinin anlatılacak bir marifeti yok, dedi.

Bu konuşmalara kulak misafiri olan bir ihtiyar, kadınların peşinden yürüdü. Sokağın başında kadınlar sepetlerini yere bırakıp yorulan kollarını, ağrıyan bellerini oğuşturmaya başladılar. Onları gören çocukları koşarak geldiler.

Birinci kadının oğlu perendeler atarak ellerinin üzerinde yürüyordu. İkinci kadının oğlu bir taşın üzerine oturup annesinin sevdiği şarkılardan birini söylemeye başladı. Diğer kadınlar onu coşkuyla alkışladılar.

Üçüncü kadının oğlu ise;

-Sana yardım edeyim anneciğim, diyerek sepetin kulpuna yapıştı. Kadınlar oradan geçmekte olan yaşlı adama, çocuklarının marifetini nasıl bulduğunu sordular.

- Ben marifetli bir çocuk gördüm, dedi ihtiyar. O da annesine yardıma koşan şu çocuk. O, Peygamber efendimizin şu hadîs-i şerifine uygun davrandı:

«أَوْصِي امْرَأًا بِأُمَّهِ.»

“Herkes annesinin hizmetinde bulunmayı tavsiye ederim.”

İbn Mâce, Edeb 1.

PLASTİK TABAK

İhtiyar marangoz iyice yaşlanmıştı. Gözlerinde fer, parmaklarında derman kalmamıştı. Elleri titrediği için kaşığı tutamıyor, yemeği sofrta örtüsüne döküyordu.

Oğlu ile gelini dikkatli davranmıyor diye ona kızıyorlardı. Hele yemeğin çenesinden aşığı sızması onları çok rahatsız ediyordu. Sonunda ihtiyarın sofrasını ayırdılar. Kendileri masada yerken ona yer sofrası hazırladılar.

Küçük torunu Hasan, dedesinin durumuna çok üzülüyor; yemek yerken onun kolundan tutarak dökmeden yemesine yardım ediyordu.

Bir gün yaşlı adam, ıslak gözleriyle masadakileri seyrederken elindeki yemek tabağını düşürüp kırdı. Buna daha çok öfkeleniler. Kalbini kıracak sözler söylediler. Yemeğini plastik tabakla vermeye başladılar.

Bir gün ihtiyar marangozun oğlu, karısına meyveleri plastik tabağa koymamasını söylerken:
- Kaldır at bunları, dedi.

Hasan plastik tabaklardan ikisini ayırarak:
- Bunları atma anne; ileride lazım olacak, dedi.

Babası merakla sordu:
- Ne yapacaksın onları?

Hasan şunları söyledi:

- Yaşlandığınız zaman size bu kaplarla yemek vereceğim.

Hasan'ın babasıyla annesi ihtiyar adama yaptıklarına çok utandılar. Onu tekrar sofraya aldılar.

Marangozun oğlu ile gelini, insanı cennete götürecekt en iyi şeyin ana, babaya iyilik etmek olduğunu bilselerdi, her halde böyle davranmazlardı.

Peygamber efendimiz ne güzel buyurmuş:

«رِضَا الرَّبِّ فِي رِضَا الْوَالِدِ
وَسَخَطُ الرَّبِّ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ.»

“Allah’ın rızâsı, anne-babayı memnun etmekle kazanılır. Allah’ın gazabı, anne-babayı öfkelenirmekle çekilir.”

Tirmizî, Birr 3.

KALEM

Celal fakir bir marangozun oğluydu. Dolma kalemini kaybettiği için yolun kenarına oturmuş ağlıyordu.

Oradan geçmekte olan iyi giyimli bir adam Celal'in niçin ağladığını öğrendikten sonra cebinden bir kalem çıkarıp:

- Kaybettiğin kalem bu muydu? diye sordu.

Celal hıçkırıklarını tutmaya çalışırken:

- Hayır, benim kalemim bu kadar güzel değildi, dedi.

Adam Celal'in dürüstlüğünü beğenmişti.

- O halde doğru sözlü olduğun için ben de bu kalemi sana hediye ediyorum. Lütfen kabul et, diye kalemi ona verdi.

Peygamber efendimiz doğru sözlü olanlara Allah'ın vereceği karşılığı şöyle bildirmiştir:

«إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ
وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ.»

“Doğru sözlülük iyiliğe,
iyilik de insanı cennete götürür.”

Buhârî, Edeb 69.

YALANCI

O gün mahkemede bir kadınla bir erkeğin davası vardı. Kadı Efendi yerini alınca duruşma başladı. İlk söz kadına verildi.

Kadın yanındaki çelimsiz adamı göstererek:

- Bu adam bana saldırdı; namusumu iki paralık etti; davacıyım, diyerek ağlamaya başladı.

Adam kendini savundu:

- Yalan söylüyor, efendim! Ben sattığım koyunların parasını sayarken bu kadın yanıma geldi ve kendisine para vermemi istedi. Aksi halde beni zor durumda bırakacağını söyledi. Teklifini kabul etmediğimi görünce, bağırıp çağırmaya başladı.

Kadı Efendi onları söz ve tavırlarına bakarak kimin haklı, kimin haksız olduğunu anladı. Fakat bunu belli etmedi. Adama:

- Zavallı kadına hem saldır, hem de saldırmadım diye yalan söylersin ha! Çabuk cebindeki paraları ona ver. Yoksa seni hapse atarım, diye çıkıştı.

Kadı Efendi'nin bu davranışı herkesi şaşırttı.

Paraları sevinçle kavrayan kadın, Kadı'ya dua ederek gitti. O zaman Kadı Efendi adama dönerek kadının peşinden koşup elindeki paraları almasını söyledi. Neye uğradığını şaşırان adam, paralarına yeniden kavuşma ümidiyle dışarı fırladı.

Biraz sonra ikisini tekrar mahkemeye getirdiler. Adam sağını, solunu ovuşturarak sızlanıp duruyordu. Çizilen suratından kan sızıyordu. İlk söz yine kadına verildi. Kadın öfkeliydi:

- Kadı Efendi! Bu zorba adam, bu defa da sizin bana verdiğiniz paraları elimden almaya kalktı, dedi. Kadı Efendi:

- Peki alabildi mi? diye sordu. Kadın sırtarak:

- Bende Şu siskaya para kaptırarak göz var mı? deyince Kadı Efendi gürlledi:

- Bre utanmaz kadın! Namuslu biri gibi davranarak bu adamın sana saldırdığını iddia ettin. Madem öyle idi, haksız yere aldığı paraları geri vermemek için çırpındığından daha çok namusunu korumak için çırpınmanın gerekmez miydi? Çabuk ver adamın paralarını!

Kadı Efendi yalancı kadını cezalandırmadan önce ona Peygamberimizin Şu hadîsi-i şerifini hatırlattı:

«إِيَّاكُمْ وَ الْكَذِبَ فَإِنَّ الْكَذِبَ
يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَ إِنَّ الْفُجُورَ
يَهْدِي إِلَى النَّارِ.»

**“Yalancılık ahlâksızlıktır.
Ahlâksızlık adamı cehenneme götürür.”**

Müslim, Birr 103.

KESTANE AĞACI

Hüsnü Emmi parmağıyla sanığı gösterdi:

- Hâkim bey! Ben geçen yıl gurbete giderken bu adama elmas taşlı bir yüzük emanet etmiştim. Şimdi yüzüğümü geri istiyorum, vermiyor, dedi.

Hâkim sanık yerinde oturan Mıstık Kâhya'ya sordu:

- Bu adamın yüzüğünü neden vermiyorsun?

Mıstık Kâhya:

- Yalan söylüyor bu adam. Bana yüzük falan vermedi, dedi.

Hâkim Hüsnü Emmi'ye sordu:

- Yüzüğü bu adama verdiğini gören bir şâhidin var mı?

- Yok, dedi Hüsnü Emmi. Bir kestane ağacının altında yüzüğü ona verirken yanımızda kimse yoktu.

O zaman Hakim Hüsnü Emmi'ye:

- Çabuk oraya git ve bana kestane ağacından bir dal getir, dedi.

Mıstık Kâhya'ya da orada beklemesini söyledi.

Çok geçmeden Hâkim Mıstık'a:

- Nerede kaldı bu Hüsnü Emmi? Bak bakalım şu pencereden geliyor mu, dedi.

Mıstık Kâhya yerinden kımıldamadan konuştu:

Üç saatten önce gelemez, Hâkim Bey. Orası uzak bir yer.

O zaman Hâkim Mıstık Kâhya'ya:

- Seni yalancı budala. Yüzüğü almadınsa kestane ağacının uzakta olduğunu nereden biliyorsun?
Sen Peygamber efendimizin:

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ! إِيَّاكُمْ وَ الْكَذِبَ
فَإِنَّ الْكَذِبَ مُجَانِبٌ لِلْإِيمَانِ.»

**“Ey insanlar kesinlikle yalan söylemeyiniz,
çünkü yalan ile iman bir arada olmaz.”**

Ahmed b. Hanbel, Müsned, I, 5.

buyurduğunu duymadın mı? diye bağırdı.

Sonra da ona ağır bir ceza verdi.

YANKI

Küçük Remzi, tarlada çalışan babasına yemek götürüyordu. Çok uzakta, tepedeki kayalıkların dibinde bir karaltı gördü. Bir çocuk sandığı dikili taşa doğru "Heey!" diye bağırdı.

Tepedeki kayalıklardan "Heey!" diye bir ses geldi.

Remzi bunun bir yankı olduğunu bilemediği için kayalıkların arkasına saklanmış bir çocuğun kendisiyle alay ettiğini düşündü ve:

- Gelirsem fena yaparım, diye bağırdı.

Aynı ses cevap verdi:

- Gelirsem fena yaparım!

İyice öfkelenen Remzi var gücüyle bağırdı:

- Çık meydana, korkak!

Yine aynı karşılığı alınca tepeye doğru koşmaya başladı. Yorulmuştu. Tepenin eteğinde kimseyi göremeyince, kendini beğenmiş çocuğun bir yerlere saklandığını zannetti. Kayalara tırmandı. Bu arada ağzına geleni söylüyordu. Onu bir eline geçirirse, neler yapacağını biliyordu. Ama tabansız oğlan karşısına çıkmaya cesaret edemiyordu.

Hayli oyalandığı için babasının çok acıkmış olacağını düşünerek çocuğu aramaktan vazgeçti.

Tarlaya varınca babasına anlattı.

Babası ona bir atasözünü hatırlattı:

“Her istediğini söyleyen, istemediğini işitir” dedi.

Eğer Remzi Peygamber Efendimizin şu hâdis-i şerifini bilseydi, böyle davranmazdı:

«مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ.»

**“Allah'a ve âhîret gününe inanan kimse,
Ya iyi söz söyleyin, ya sussun!..”**

Buhârî, Edeb 31.

EKMEK

Soğuk bir kış günüydü.

Hasan fırından ekmek almış, eve dönüyordu.

Kemikleri dışarı fırlamış bakımsız bir köpeğin yalvarır gibi sesler çıkararak sepetindeki ekmeklere baktığını gördü.

Zavallı hayvanın hali Hasan'ın yüreğine dokundu. "Ekmeğin birini köpeğe versem, annem kızar" diye söylendi. Sonra da herşeyi göze alarak sepeti karların üzerine bıraktı. Ekmeklerden birini köpeğin önüne doğramaya başladı.

Fırından gelmekte olan bir adam Hasan'ın konuşmasını duymuştu. Kendi filesindeki ekmeklerden birini Hasan'ın sepetine koydu.

Hasan eve vardığında sepetindeki ekmeklerin eksilmediğini hayretle gördü.

Eğer Hasan Peygamber Efendimizin şu hadisini bilseydi, olayı kendi kendine açıklayabilirdi:

«مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ.»

“Sadaka, malı eksiltmez.”

Müslim, Birr 69.

CİMRİ

İhsan'ın cimri bir dayısı vardı.

Malını ne yer, ne de yedirirdi.

Bu yüzden onu hiç kimse sevmezdi. Bu cimri adam:

"İnsanın serveti elinin altında olmalı" diyerek bütün mal varlığını altına çevirdi. Onu da götürüp bahçenin bir köşesine gömdü.

Hemen her gün altınlarını çıkarır, sayar, yine toprağa gömerdi.

Bir gün altınları gömdüğü yerde bulamadı. Belli ki çaldırılmıştı. Deli divâneye döndü. Saçını başını yoldu.

Durumu öğrenen İhsan, dayısına şunları söyledi:

- Boşuna ağlama, dayıcığım. O altınlar zaten senin değildi ki! Eğer senin olsaydı toprağa gömmez, ondan faydalanmaya bakardın...

Cimrilikten Allah'a sığınan Peygamber Efendimiz, böylesi adamlar hakkında şöyle buyurmuştur:

«الْبَخِيلُ بَعِيدٌ مِنَ اللَّهِ

بَعِيدٌ مِنَ الْجَنَّةِ

بَعِيدٌ مِنَ النَّاسِ.»

"Cimri, Allah'tan uzak,
cennetten uzak,
insanlardan uzaktır..."

Tirmizî, Birr 40.

AYAKKABI

Kış fena bastırmıştı. Sadi çok üşüyordu. Çünkü yırtık ayakkabısı su alıyordu. Ailesinin yoksul olmasına ilk defa o yıl üzüldü. "İyi bir elbise, kalın bir palto ve sağlam bir ayakkabı alacak kadar paramız olsa ne olurdu!" diye söylendi.

Bir gün elindeki çantasıyla okuldan eve dönüyordu. Büyük Cami'nin yanına gelince, ikinci ezanı okunmaya başladı. Sadi camide cemaatla namaz kılmayı çok severdi. Hemen cami avlusuna girdi. Abdest almak için şadırvana gitti. Çantasını kanapenin üzerine koydu. Kollarını sıvamaya başladı. Birçoğunu tanıdığı müslümanlar şadırvanın etrafında abdest alıyorlardı. Bir musluğun önüne oturdu. Ayakkabısını çıkarmaya başladı. Çorabı yine kirlenmişti. Yırtık ayakkabısını öfkeyle yere attı. İşte bu sırada, yanında abdest alan adamın bir ayağını yıkayıp kalktığını gördü. Zavallının öteki ayağı yoktu.

Sadi iyi bir ayakkabım yok diye üzüldüğü için utandı. Ayağı olmayan bu adamın belki de bir çok ayakkabı alacak parası vardı. Ama para herşeyi satın alamıyordu. Namazdan sonra ellerini daha yükseğe kaldırarak dua etmeye başladı. O gün Allah Teâlâ'ya kendisine sağlam bir ayak verdiği için şükretti. Peygamber Efendimiz ne güzel buyurmuş:

«وَكُنْ قَنِعًا تَكُنْ أَشْكَرَ النَّاسِ.»

**"Kanaatkâr ol! İşte o zaman
en iyi şükreden sen olursun."**

İbn Mâce, Zühd 24.

OTOMOBİL

Hikmet başarılı bir öğrenciydi. Evlerinden hayli uzakta bulunan bir ortaokulda okuyordu. Hergün okula otobüsle gidip geliyordu. Çeşitli merakları vardı Hikmet'in. Bunlardan biri de otomobil merakıydı. Okula gidip gelirken gördükleri bütün vasıtaların marka ve modellerini arkadaşlarına bir çırpıda söylerdi.

Fakat kendilerinin bir otomobilleri olmamasına çok üzüldü. Anlayışlı bir çocuk olduğu için de üzüntüsünü babasına ve annesine söylemezdi. Çünkü babası küçük bir memurdu. Dört kişilik ailesinin geçimini zor sağlıyordu. Ondan otomobil istemenin elbette hiçbir anlamı yoktu. Geçimlerini sağlamak için didinip duran bir insanı, olmayacak bir istekle üzme, büyük haksızlık olurdu.

Kendileriyle aynı mahallede oturan ve aynı okulda okuyan Ahmet adlı bir arkadaşının okula yaya gidip geldiğini görür ve buna bir anlam veremezdi.

Yağmurlu bir gündü. Hikmet bazı arkadaşlarıyla otobüs bekliyordu.

Ahmet'in yağmura aldırmadan yanlarından hızlı hızlı geçip gittiğini gördü. Ona:

- Otobüs gelmek üzere. Boşuna ıslanma, diye seslendi.

Ahmet:

- Bir yere uğrayacağım, sağol, diyerek yoluna devam etti.

Aynı olay birkaç defa geçince, Hikmet arkadaşının niçin otobüse binmediğini iyice merak etmeye başladı. Bir gün bu konuyu annesine açtı.

Annesi Ahmet'in ailesini iyi tanıyordu. Babası birkaç yıl önce geride altı çocuk bırakarak ölmüştü. Zavallı annesi evlerde temizlik yaparak onları kıt kanaat geçindiriyordu. Ahmet'in otobüse binmemesi, parasızlık yüzündendi.

Hikmet buna çok üzüldü. Otomobilimiz yok diye yakındığını düşünerek utandı. Kendi seviyelerinde olmayan, başlarını sokacak yuvaları bulunmayan, karınlarını doyurabilmek için didinip duran binlerce insanla aynı şehirde yaşadıklarını düşündü. Verdiği nimetler için Allah'a şükretti.

Otomobilimiz yok diye üzülen Hikmet, Peygamber Efendimizin şu hadîs-i şerifini duysaydı, herhalde üzülmeydi:

«انظُرُوا إِلَى مَنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ
وَلَا تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ.»

**“Kendinizden aşağıdakilere bakın,
daha yukarıdakilere değil.”**

Müslim, Zühd 8.

DUMAN

Bir zamanlar Hâtem adında çok zengin, zengin olduğu kadar da cömert bir adam varmış. Otlaklarda sürü sürü hayvanları yayılrılmış. Malını başkalarıyla paylaşmaktan büyük zevk alan Hatem'in Duman adında simsiyah bir atı varmış. Duman o kadar eşsiz bir atmış ki, her yerde onun rüzgâr gibi akışı, kartal gibi uçuşu anlatılmış. Hatem bu atı gözü gibi sever, onu hiç bir şeye değışmezmiş.

Hem Hatem'in cömertliğı, hem de atının güzelliğı padişahın kulağına kadar gitmiş. Padişah başvezirini yanına çağırarak:

- Hatem'in cömertliğini denemek istiyorum. Duman'ı benim için istet, bakalım verecek mi, demiş. Padişah'ın adamları ertesi gün yola düşmüş. Bardaktan boşanırcasına yağmurların yağdığı bir gece Hatem'in köyüne varıp evine misafir olmuşlar.

Hatem onları coşkuyla karşılamış. Adamlarına yemek hazırlamalarını emretmiş. Çok geçmeden sofrta kurulmuş, kebablar yenmiş, sonra da misafirler en güzel yataklarda derin uykulara dalmışlar.

Ertesi sabah Padişah'ın adamları niçin geldiklerini söyleyince, Hatem derin bir üzüntüyle dövünmeye başlamış:

- Ah! Padişahımın buyruğunu keşke gelir gelmez söyleseydiniz. Sizin at etini sevdiğinizi iyi bilirim. Dün akşam hava bozuk olduğundan sizlere ikram etmek için Duman'dan başka kesecek hayvan bulamadım, demiş.

Hatem'in cömertliği, iki keçi isteyene bir sürü bağışlayan Peygamber Efendimizin cömertliğine ne kadar da benziyor.

Cömertliğin ne iyi bir huy olduğunu Efendimiz şöyle anlatmıştır:

«السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ
قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ
بَعِيدٌ مِنَ النَّارِ.»

**“Cömert, Allah'a yakın, insanlara yakın,
cennete yakın, cehennemden uzaktır.”**

Tirmizî, Birr 40.

KERPIÇ

Vaktiyle Has Murat adında fakir bir adam vardı. Namazında niyazında iyi huylu biriydi. Bir gün evinin duvarını tamir ederken, kerpiç şeklinde dökülmüş bir külçe altın buldu. Sevincinden ne yapacağını bilemedi.

“Artık fakirlikten kurtuldum. Kendime güzel bir köşk yaptırayım. Yerleri beyaz mermerle, odaları en âlâ mobilyalarla döşeteyim. Bahçesinde rengârenk çiçekler, çeşit çeşit meyva ağaçları bulunsun. Bu ağaçlarda dünyanın en güzel kuşları şakısın” diye düşündü. O gece bu hayâllerle uyudu.

Ertesi gün evine alacağı hizmetkârları, ahçıları, uşakları düşledi.

Daha sonraki gün başka hayâller kurdu. Hayâl kurmaktan yemeye, içmeye, namaz kılmaya, hatta verdiği bu nimet için Allah’a şükretmeye vakit kalmıyordu. Yine bir gün Has Murat zihninde bin bir hayâlde şehrin dışında dolaşırken mezarlığın kenarında kerpiç kessen bir adam gördü.

Adam, kazma kürekle toprağı kazıyor; çıkardığı toprağı su ve samanla karıştırıp kerpiç kalıbına döküyordu.

Kerpiç kesen adam, mezar toprağından yapılan kerpiçin daha sağlam olduğunu söyleyince, Has Murat suratına bir şamar yemiş gibi sarsıldı. Kendisini kınayarak yürümeye başladı.

"Hey akılsız adam! dedi kendisine. Bir gün senin toprağından da kerpiç kesecekler. Eline bir külçe altın geçince şaşkına döndün. Namazı, niyazı unuttun. Halbuki hayat sen den her gün bir şeyler götürüyor. Ölüme adım adım yaklaşıyorsun. Bırak şu hayalciliğı! Allah'ın sana verdiği bu fırsatı iyi değerlendir! Paranı yerli yerince harca! Har vurup harman savurma!" O sırada öğle ezanı okunmaya başladı.

Has Murat, iyi şeyler yapmaya karar veren kimselerin gönül huzuruyla camiye doğru yürüdü. Keşke Has Murat daha önce Peygamber Efendimizin şu hadisini bilseydi o kadar bocalamazdı:

«لَوْ كَانَ لِي مِثْلُ أَحَدِ ذَهَبًا
مَا يَسْرُنِي أَنْ لَا يَمُرَّ عَلَيَّ ثَلَاثُ
وَعِنْدِي مِنْهُ شَيْءٌ إِلَّا شَيْئًا
أَرْضُهُ لِدِينٍ.»

"Uhud dağı kadar altınım olsa,
borcumdan fazlasının,
yanımda üç günden çok
durmasını istemem."

Buhârî, İstikrâz 3.

MİSAFİR

Hamdi bahçede oynarken ak sakallı bir ihtiyar gördü. Küçük adımlarla yürüyordu. Şirin konağın bahçe kapısında biraz dinlenmek için durdu. Hamdi'ye:

- Evlat! diye seslendi. Bu misafirhânedede bir gece kalabilir miyim?

Hamdi güldü:

- Burası misafirhâne değil, amca, dedi.

- Misafirhâne değil de ne?

- Bizim evimiz.

- Yaa! Peki, bu konağı kim yaptırmış?

- Dedem.

- Dedenden sonra kime kalmış?

- Babama.

- Ondan sonra kime kalacak?

- Herhalde bana.

İhtiyar, Hamdi'nin yüzüne gülümseyerek baktıktan sonra:

- Bu konağın sahipleri onu hep bir başkasına bıraktığına göre, hepiniz misafir sayılırsınız,

oğul, dedi; sonra da titrek adımlarla yürüyüp gitti.

Okullar açıldığında, Din Kültürü dersinde, en çarpıcı tatil hâtıraları konuşulurken Hamdi bu olayı anlattı. Bazı çocuklar ihtiyarın sözlerini anlamsız bulunca, öğretmen Peygamber

Efendimizin şu hadisini hatırlattı:

«مَا أَنَا فِي الدُّنْيَا إِلَّا كَرَائِبٍ
اسْتَضَلَّ تَحْتَ شَجَرَةٍ ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا.»

“Benim dünya ile ilgim,
bir ağaç altında dinlendikten sonra ,
yoluna devam eden yolcu gibidir.”

Tirmizî, Zühd 44.

ODUNCU

Hazreti Musa zamanında fakir bir oduncu varmış. Dağdan topladığı odunları sırtına yükler, şehre getirip satar, kazandığı birkaç kuruşla geçinip gidermiş. Oduncu bu ağır işi yapmaktan yorulmazmış; fakat kendisi gibi odunculuk yapan komşusunun, odunları eşeğine yükleyip getirmesini bir türlü çekemezmiş.

Yoksul oduncu bir gün Hz. Musa'ya gelmiş, halini anlatarak:

- Sırtımda odun taşımaktan arkam yara oldu. Rahat, huzur denen şeyi hayatımda tadmadım. Ne olur, Rabbinin huzuruna vardığında benim halimi anlat. Odun taşıyabilmek için bana bir eşek versin, demiş.

Hz. Musa Allah Teâlâ'nın huzuruna varınca oduncunun dileğini arzetmiş.

Allah Teâlâ:

- O kulumda kıskançlık hastalığı var. Bu hastalıktan kurtulmadığı sürece rahat edemez. Onun herşeyden önce başkalarına haset etmekten vazgeçmesi gerekir.

Bu kıskanç kulumun oduncu komşusunun eşeği hastalandı. Ona söyle, dua etsin de komşusunun eşeği iyileşsin; o zaman kendisine de bir eşek vereyim, demiş.

Hz. Musa fakir oduncuya Allah Teâlâ'nın bu teklifini götürünce, adamın kıskançlık damarları kabarmış:

- Komşumun eşeğinin iyileşmesi için dua edemem. Ben halimden memnunum. Allah'dan eşek de istemiyorum. Yeter ki komşumun eşeğini iyileştirmesin, demiş.

Kıskançlık, gerçekten bir hastalıktır. Ona yakalanan kimsenin mutlu olmasına imkân yoktur. Fakir oduncuyu sırtında odun taşımaktan çok, kıskançlığın yorup yıprattığı, rahat yüzü göstermediği bir gerçektir.

Peygamber efendimiz bu gerçeği ne güzel anlatmış:

«إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ فَإِنَّ الْحَسَدَ
يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ.»

**“Kıskançlık yapmayınız. Ateşin odunları
yediği gibi, kıskançlık da iyilikleri tüketir.”**

Ebû Dâvûd, Edeb 44.

KANLI EĞE

O gün alış-veriŐi Âdem yapacaktı. Erkenden kalkıp çarŐıya gitti. Aldığı herşeyi küçük pazar çantasına doldurmaya başladı. Nalburdan satın aldığı eğenin ciğer paketini deleceği hiÇ aklına gelmemiŐti.

Eve gelince sivri uçlu eğeyi çantadan çıkardı. zerindeki kanları yıkamak iÇin dış kapının önüne bıraktı. Geri döndüğünde, ciğer kokusuna gelen bir kedinin eğeyi yalayıp durduğunu gördü.

EĞeye bulaŐan kan azalacağı yerde, iÇin garibi durmadan çoğalıyordu. Kedi de taze kanı artan bir iŐtahla yalıyordu.

Olanları çok sonra fark eden Âdem, zavallı kediye acıdı. Onu "pist!, pist!" diye kovaladı. Kedi ise rızkına engel oldu diye Âdem'e kızgın kızgın bakıyordu. Kanlı eğenin dilini kestiğini, büyük bir iŐtahla yaladığı kanın, kendi kanı olduğunu zavallıcık bilmiyordu.

Âdem olup bitenleri babasına anlatınca babası güldü:

- Bazı insanlar senin kedicik gibidir, oğlum. Yaptıkları kötülüğün, kendilerine zarar vereceğini dŐnememezler. Ktlklerine engel olmaya çalıŐanlara da, tıpkı kedicik gibi, kızarlar, dedi.

Âdem:

- Onların kötülüğüne engel olmamalı. Yaptıkları iÇin kötü olduğunu kendileri anlamalı, diye söylenince babası:

- Onları yaptıkları kötülükle baş başa bırakmak bize yakışmaz, evlâdım. Bizim görevimiz insanları kötülükten vazgeçirmeye çalışmaktır. Böylece hem onlara, hem de topluma iyilik etmiş oluruz, dedi. Sonra da Peygamber Efendimizin şu hadisini okudu:

«مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ

فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ

فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ»

**“Kötülük yapıldığını gören, ona eliyle engel olsun.
Eliyle engel olamazsa, diliyle engel olsun.
Bunu da yapamazsa, o kötülükten nefret etsin.”**

Müslim, Îmân 49.

KÖPEK

Memiş Dayı karısıyla tarlada ekin biçiyordu. Küçük yavruları Karabaş'la birlikte tarlanın kıyısındaki ağacın altında uyuyordu.

Dinlenmek için ağacın yanına vardıklarında korkunç bir manzara ile karşılaştılar. Yavruları ters dönmüş kundağında hareketsiz yatıyor, Karabaş ise kanlar içinde sızlanıp duruyordu. Memiş Dayı çılgına döndü. Karabaş'ın bebeği parçaladığını sanarak elindeki tırpanı onun başına indirdi. Zavallı Karabaş yere cansız serildi.

Karısı bebeğin sapasağlam olduğunu, mışıl mışıl uyduğunu söyleyince şaşırıp kaldılar. Biraz ileride kocaman bir yılanın cansız yattığını görünce, Karabaş'ın onunla boğuşurken yaralandığını, yavrularını hayatı pahasına ölümden kurtardığını anladılar ve derin bir üzüntüye kapıldılar.

Memiş Dayı Peygamber Efendimizin şu buyruğuna göre davranıyorsa, ne kadar mutlu olurdu:

«أَلَا نَأْتِي مِنَ اللَّهِ
وَالْعَجَلَةَ مِنَ الشَّيْطَانِ.»

“İhtiyatlı davranmak Allah'tan,
acele etmek şeytandandır.”

Tirmizî, Birr, 66

SARI İNEK

Ayşe Kadın bahçesine fasulye ekmişti. Havalar iyi gittiği için fasulyeler kısa sürede filizlendi.

Bir gün acı acı böğüren bir inek sesiyle evden dışarı fırladı. Komşunun sarı ineği bahçeye girmiş, boy atmaya başlayan fasulyeleri çiğneyip yerle bir etmişti.

Ayşe Kadın emeklerinin boşa gittiğini görünce donup kaldı. Sarı İnek boynunda sallanan iple ahırın önünde böğürüp duruyordu. Öfkesi kabarmaya başlayan Ayşe Kadın, eline geçirdiği iri bir sopayla ineğin üzerine yürüdü.

Bu sırada komşunun karısı koşarak geldi. Üzgün bir sesle konuşmaya başladı:

- Zavallının buzağısı dün öldü. Sabahtan beri üç defadır ipini koparıp buzağısını arıyor, dedi.

Bu sözleri duyan Ayşe Kadın'ın elindeki sopa yere düşüverdi. Yanlarına sokulan Sarı İneğin hüznü gözlerine bakarak başını okşamaya başladı:

- Demek ki o da yavrusunu düşünüyor, dedi. Fasulyeleri büsbütün unutmuştu.

Ayşe Kadın'ın bu güzel davranışı Peygamber efendimizin şu hadisine ne kadar uygun değil mi?

«اتَّقُوا اللَّهَ فِي هَذِهِ الْبَهَائِمِ الْمُعْجَمَةِ.»

**“Allah'dan korkun da
bu dilsiz hayvanlara
eziyet etmeyin.”**

Ebû Dâvûd, Cihâd 44.

